Kovácsné Hegyi Éva
Felügyeleti tanácsadó

Magyar Könyvvizsgálói Kamara
Pénz- és Tőkepiaci Tagozat - Szakmai nap
| 2026. november 12.

AZ MNB VISSZAJELZÉSEI A PÉNZTÁRAK KÖNYVVIZSGÁLÓI SZÁMÁRA – PÉNZTÁRI VIZSGÁLATOK ÉS A FELÜGYELÉS TAPASZTALATAI

I. A PÉNZTÁRI SZEKTOR BEMUTATÁSA

Paraméterek/ Pénztári ágazatok	Önkéntes nyugdíj-pénztárak	Egészség- és önsegélyező pénztárak	Magánnyugdíj-pénztárak
Intézmények száma (db)	**24**	**15**	**2**
Taglétszám (ezer fő)	**1 094**	**1 307**	**47**
Fedezeti tartalék (Mrd Ft)	**2 637**	**106**	**390**
Egy tagra jutó átlagos vagyon értéke (eFt/fő)	**2 411**	**81**	**8 196**

2026. szeptember 30-i adatok

Forrás | MNB

A 2025. évi éves beszámolók, és a 2027-2029. évi pénzügyi tervek feldolgozásának tapasztalatai

Az éves beszámolók minősége, különösen a kiegészítő mellékletek jogszabályban előírt adattartalma javult az elmúlt évek felügyeleti intézkedéseinek hatására.

A pénzügyi tervek esetében is ugyanez állapítható meg.

A **2027-2029. évekre vonatkozó pénzügyi tervet** főképp a kisebb pénztárak fogadták el 2026. május 31-ig.

- A pénzügyi tervek megalapozottak, azok intézményi felülvizsgálatára nem volt szükség.
- A számszaki és a szöveges részek közötti összhang megfelelő volt.
- Kettő pénztár esetében volt szükség intézkedésre. Esetükben az MNB felügyelői levélben kérte, hogy a jövőben – a jogszabályi előírásoknak megfelelően – a pénzügyi tervben kerüljenek bemutatásra az előzmények és a terv-tény adatok összehasonlítása is.

Forrás | MNB

II. VIZSGÁLATI ÉS FELÜGYELÉSI TAPASZTALATOK

A **2025. évi éves beszámolót** valamennyi pénztár esetében teljeskörű hitelesítési záradékkal látta el a könyvvizsgáló.

Az éves beszámolók feldolgozás során feltárt hibák alapján a pénztárak 26 %-a esetében volt szükség intézkedésre.

- Csökkenő számban, de még mindig előforduló hiba az éves beszámoló és a felügyeleti adatszolgáltatás közötti anomália, ellentmondás. (Pl. a negyedéves adatszolgáltatástól eltérő referencia hozam szerepelt az éves beszámoló kiegészítő mellékletében.)
- Tipikus hiba a kiegészítő melléklet adattartalmának hiányossága.

Forrás | MNB

Éves beszámolók, negyedéves adatszolgáltatások vizsgálati tapasztalatai

- A főkönyvi kivonat, analitika, leltár nem támasztotta alá maradéktalanul.
- Letétkezelőtől eltérő értékpapír besorolások.
- A negyedéves adatszolgáltatás portfólió tábláját nem támasztotta alá maradéktalanul az analitika, a letétkezelői eszközértékelés.
- Az egészségpénztár a negyedéves szöveges jelentésében nem ismertette teljeskörűen a szolgáltatást finanszírozó egészségbiztosítás adatait.

(MNB adatszolgáltatási rendelete előírása. Jelenleg hatályos: 45/2025. (XII. 4.) MNB rendelet)

Forrás | MNB

Pénzügyi terv könyvvizsgálói véleményezése

Előfordult, hogy a könyvvizsgáló a pénztár pénzügyi tervét megvizsgálta, de arról külön jelentést nem készített.

„(…) a könyvvizsgáló a 23. § (1) bekezdésének d)–e) pontjaiban megjelölt, a pénztár közgyűlése elé terjesztett beszámolót köteles megvizsgálni abból a szempontból, hogy azok valós adatokat tartalmaznak-e, illetve megfelelnek-e a jogszabályok előírásainak, és köteles véleményét ismertetni.”
(Öpt. 64/A. § (6) bekezdése)

Az Öpt. 23. § (1) bekezdés e) pontja vonatkozik a pénzügyi terv elfogadására.

Forrás | MNB

Könyvvizsgálói szerződések/a könyvvizsgáló megbízatása

A pénztár a 2025. decemberi közgyűlésén megválasztotta a könyvvizsgálót 2026. január 1-től kezdődő és 2030. december 31. napjával végződő üzleti évekre, azzal, hogy a könyvvizsgáló megbízatása a 2030. december 31. napjával záruló üzleti év könyvvizsgálatával fejeződik be.

- A könyvvizsgáló elfogadó nyilatkozata szerint a megbízatása a 2030. december 31-i üzleti év végén fejeződik be, de legkésőbb 2031. május 31. napján.

Forrás | MNB

II. VIZSGÁLATI ÉS FELÜGYELÉSI TAPASZTALATOK

Az MNB a közgyűlés határozatával kapcsolatban felügyelői levélben hívta fel a pénztár figyelmét az alábbiakra:

„A könyvvizsgáló megbízatása legfeljebb ötéves időtartamra szólhat, amely nem hosszabbítható meg, valamint a könyvvizsgáló megbízatásának lejártát követő két év elteltével a könyvvizsgálói feladatokat ugyanannál a pénztárnál ismételten elláthatja.”
(Öpt. 64/A. § (4) bekezdése)

Ezt úgy kell értelmezni, hogy **az 5 éves és a 2 éves szabály alatt is naptári éveket kell érteni.**

Forrás | MNB

II. VIZSGÁLATI ÉS FELÜGYELÉSI TAPASZTALATOK

Ha a pénztár az üzleti évre vonatkozó beszámoló elfogadásához köti a könyvvizsgálói megbízatás megszűnését, az akkor sem terjedhet túl az 5 naptári éven.

- Vagyis *pl. ha a könyvvizsgálót 2022. május 16. napjától választották meg 5 üzleti évre, az Öpt. rendelkezései szerint akkor is megszűnik a megbízatása 2027. május 16. napján, ha addig nem fogadta el a közgyűlés a 2026. üzleti évre vonatkozó beszámolót.*

Az MNB felügyelői levélben hívta fel a pénztárt, hogy a soron következő közgyűlésén módosítsa a közgyűlés könyvvizsgálóval kapcsolatos döntését a megbízatásának végidőpontja tekintetében az Öpt. előírásaival összhangban.

Forrás | MNB

A könyvvizsgálói szerződések módosítása

- A pénztár könyvvizsgálatát ellátó társaság természetes személy könyvvizsgálója a pénztártól független okok miatt lemondott megbízatásáról.

  ➢Az új, személyében felelős könyvvizsgáló a pénztár könyvvizsgálatát korábban is ellátó társaságtól került megválasztásra.

  ➢A pénztár vezetése nem intézkedett a személyében felelős új könyvvizsgáló megválasztása kapcsán a közgyűlés határozatának végrehajtása iránt, a **könyvvizsgálói szerződése nem került módosításra**.

Forrás | MNB

II. VIZSGÁLATI ÉS FELÜGYELÉSI TAPASZTALATOK

„A pénztár köteles könyvvizsgálót igénybe venni.(…)” (Öpt. 64/A. § (1) bekezdése)

- A könyvvizsgáló közgyűlés által történő egyoldalú megválasztása nem hozza létre a megbízási jogviszonyt. A közgyűlés döntése abban köti a pénztárt, hogy kizárólag a megválasztott könyvvizsgálóval köthet szerződést.

  „A kamarai tag könyvvizsgáló, a könyvvizsgáló cég jogszabályi kötelezettségen alapuló könyvvizsgálói tevékenység ellátására szerződést csak írásban köthet.” (Kkt. 45. § (1) bek.)

- A könyvvizsgálóval a megbízási jogviszony a megbízási szerződés hatálybalépésekor jön létre.

A pénztár nem rendelkezett könyvvizsgálóval a korábbi könyvvizsgálója lemondását követően.

Forrás | MNB

A könyvvizsgálókra vonatkozó összeférhetetlenségi szabályokkal kapcsolatos vizsgálati megállapítások

- A pénztár és a gazdálkodásának a nyilvántartását végző nyugdíjpénztár könyvvizsgálója ugyanaz a személy volt.
- A könyvvizsgálattal kapcsolatos feladatok ellátásában a pénztárnál több esetben előfordult, hogy a közgyűlés által megválasztott könyvvizsgáló mellett/illetve helyett a pénztár vagyonkezelőjének a könyvvizsgálója is részt vett.

Forrás | MNB

A könyvvizsgálókra vonatkozó összeférhetetlenségi szabályok

„Nem lehet könyvvizsgáló a pénztár tagja, a pénztár ügyvezetője, igazgatótanácsának, ellenőrző bizottságának tagja, illetve a vagyonkezelő, valamint gazdálkodása nyilvántartását végző szervezet és a letétkezelő könyvvizsgálója és a nyilvántartást végző szervezet és a letétkezelő könyvvizsgálójának közeli hozzátartozója.

[…] a társaságnak a könyvvizsgálói tevékenységet végző dolgozójára kell alkalmazni.”

(Öpt. 64/A. § (2)-(3) bekezdései)

Forrás | MNB

A könyvvizsgáló részvétele a közgyűléseken

„A könyvvizsgáló a […] a közgyűlésen köteles részt venni.”
(Öpt. 64/A. (5) bekezdése)

- A **pénztár megválasztott könyvvizsgálója nem vett részt minden közgyűlésen**, helyette meghatalmazott vett részt, aki nem rendelkezett könyvvizsgálói kamarai tagsággal és pénztári minősítéssel.

  - Könyvvizsgálói feladatokat **kizárólag a közgyűlés által választott**, kamarai tagsággal, pénztári minősítéssel rendelkező könyvvizsgáló végezhet.

Forrás | MNB

II. VIZSGÁLATI ÉS FELÜGYELÉSI TAPASZTALATOK

- A könyvvizsgáló közgyűlésről való távolmaradása különösen kifogásolható, amikor a közgyűlésen a számviteli beszámoló, pénzügyi terv, könyvvizsgálói jelentés megtárgyalása is napirenden van.

  - A megválasztott könyvvizsgáló távolléte akadályozhatja a megalapozott döntéshozatalt, mivel a könyvvizsgálói jelentéssel kapcsolatos kérdéseket nem lehet feltenni, illetve az azzal kapcsolatos észrevételeket nem lehet az illetékes szakértő könyvvizsgálóval megvitatni.

Forrás | MNB

Befektetések negyedéves egyeztetésével kapcsolatos tapasztalatok

*„A pénztár könyvvizsgálója […] köteles a pénztár befektetett eszközeit tartalmazó letétkezelői nyilvántartást összevetni a pénztár analitikus nyilvántartásaival. Egyezőség hiányában a könyvvizsgáló köteles a pénztárat és a Felügyeletet az eltérésről az érintett befektetési eszközök megjelölésével – egyidejűleg – írásban tájékoztatni.” (*Öpt. 64/A. § (9) bekezdése)

- Még mindig előfordul, hogy a könyvvizsgáló a negyedéves felügyeleti jelentések MNB részére történő megküldését követően végzi el az egyeztetéseket.

  - A jogszabályi előírás céljából következik, és az MNB prudenciális elvárása is az, hogy a negyedéves zárásokat követően mielőbb, **még a negyedéves jelentések beküldése előtt megtörténjenek az egyeztetések,** úgy, hogy még az esetleges hibák kijavítására is elegendő idő álljon rendelkezésre.

Forrás | MNB

II. VIZSGÁLATI ÉS FELÜGYELÉSI TAPASZTALATOK

- A könyvvizsgáló a befektetések egyeztetéséről kiadott jelentésében nem rögzítette egyértelműen az egyeztetés eredményét.
  - ➢A könyvvizsgálónak a jelentésében az egyezőség fennállásáról vagy annak hiányáról egyértelmű, egzakt véleményt kell adnia.
- A pénztár analitikus nyilvántartása és a letétkezelői eszközértékelés között a vizsgálat megállapítása szerint eltérések voltak, azonban ezeket nem tárta fel a könyvvizsgáló, nem tartalmazta az egyeztetésről kiadott jelentése, így nem is tájékoztatta ezekről a pénztárt és az MNB-t sem.

Forrás | MNB

Napi analitikus nyilvántartások hiányosságai, hibái

Nem rendelkezik minden pénztár naprakész analitikus nyilvántartással az egyes tartalékok portfólióihoz tartozó eszközökről:

- nem tartalmazta a fedezeti portfólióban kimutatott értékpapírokat
- a nem vagyonkezelt rész, továbbá a működési és likviditási tartalék portfóliója nem volt megbontva
- a bankszámla és a lekötött betét napi szinten nem kerültek megosztásra a tartalékok között

„A pénztár olyan naprakész analitikus nyilvántartást vezet, amelyből munkanaponként egyértelműen megállapítható, hogy az egyes eszközök melyik alaphoz tartoznak.”
(281/2001. Korm. rend. 13. § (4a) bekezdése,
268/1997. Korm. rend. 13. § (2) bekezdése)

Forrás | MNB

II. VIZSGÁLATI ÉS FELÜGYELÉSI TAPASZTALATOK

• Egészség- önsegélyező pénztár nem tudta igazolni a kért időpontokra vonatkozóan, hogy tájékoztatta a letétkezelőjét arról, hogy mely eszközöket rendeli a fedezeti alap portfóliójához.

(2024. július 1-től hatályos 268/1997. (XII.22.) Korm. rendelet 13. § (2) bekezdése előírásai szerint.)

Forrás | MNB

Kötelező egyezőségek/egyéb egyezőségek

- A fedezeti tartalék főkönyvi számlái és a tagi, ill. célzott szolgáltatási analitika között eltérések voltak.
- A fedezeti, a működési és likviditási alap tartaléka állományának és az azok fedezetét képező eszközök állományának alaponkénti egyezősége nem állt fenn, és ezt a könyvvizsgáló sem tudta bemutatni.
- A napi szintű analitikus nyilvántartásban voltak olyan időpontok,
  - amikor a pénzforgalmi számla egyes alapokhoz rendelt pénzeszközeinek záró egyenlege nem egyezett meg a következő nap nyitó egyenlegével
  - a pénzforgalmi számla fedezeti alaphoz tartozó állománya negatív összegű volt.

Az eltéréseket a könyvvizsgáló nem tárta fel!

Forrás | MNB

Könyvelési jellegű hibák

- Egészség- és önsegélyező pénztár a bankkártyás befizetésekből adódó – a bankjával szemben fennálló – követeléseket a pénzforgalomba beszámította, a fedezeti alap tartaléka részeként tartotta nyilván, így felhasználhatók voltak a szolgáltatások finanszírozására. (A gyakorlatot a pénztár könyvvizsgálója is megerősítette.)
  - Számviteli szempontból az a nap tekinthető a pénz beérkezésének, amikor az összeg a pénztár pénzforgalmi számláján jóváírásra kerül, nem pedig az a nap, amikor a pénztártag a bankkártyás fizetési műveletet kezdeményezte.
  - A pénztárnak az alapszabályban rögzített tagdíjmegosztási aránynak megfelelően fel kell osztania a bankkártyával történő befizetéseket az alapok között, **a még be nem érkezett, követelésjellegű tételek nem használhatók fel a szolgáltatások finanszírozására**.

Forrás | MNB

II. VIZSGÁLATI ÉS FELÜGYELÉSI TAPASZTALATOK

- A pénztár a munkáltatói tag vagy támogató által célzott szolgáltatás nyújtására fizetett összeget a fedezeti alapon belül nem különítette el munkáltatói tagonként, támogatónként és célzott szolgáltatási szerződésenként.
  (Öpt. 12/A. § (5) bekezdése előírásainak nem felel meg.)

  - A jogszabályi rendelkezésből fakadó egyértelmű elvárás, hogy **a fedezeti alapon belül** munkáltatói tagonként, támogatónként és célzott szolgáltatási szerződésenként külön tartalékokba kell helyezni a célzott szolgáltatás nyújtására fizetett összegeket, vagyis **azokat a főkönyvi számlák szintjén is el kell különíteni.**

- Több pénztárnál fordult elő jogsértő gyakorlat a tárgyévi eredmény könyvelésével kapcsolatban, a *„Működés és kiegészítő vállalkozási tevékenység tárgyévi eredménye”* főkönyvi számlára nem könyveltek.

Forrás | MNB

Szabályzatokkal kapcsolatos tapasztalatok

A szabályzatok módosítása nem követi a jogszabályi változásokat, előfordult, hogy a pénztár egyes szabályzatai évekig nem kerültek módosításra.

Pénzkezelési szabályzat

- nem rendelkezett a házipénztárral kapcsolatos szabályokról, annak ellenére, hogy a pénztár rendelkezett házipénztárral
- nem tartalmazott teljesítésigazolásra és utalványozásra vonatkozó rendelkezéseket, összeférhetetlenségi szabályokat
- nem tartalmazta a teljesítésigazolásra, és az utalványozásra jogosultak nevét és aláírásmintáit

Számlarend, számlatükör

- nem voltak maradéktalanul összhangban a gyakorlatban alkalmazott főkönyvi számlákkal, nem tartalmaztak minden alkalmazott főkönyvi számlaszámot

Forrás | MNB

A működési célú kifizetések vizsgálatával kapcsolatos megállapítások

- A pénztár úgy egyenlített ki számlákat, hogy azokat nem támasztotta alá szerződés, vagy a pénztár által kezdeményezett megrendelés, mely tartalmazta volna az elvégzendő feladatot vagy a leszállítandó terméket.
- A költségszámlák utalványozási feladatait az IT elnök látta el, amiről szabályzat nem rendelkezett.
- A működési célú kifizetések utalványozásának jóváhagyását az arra feljogosított személy e-mail formájában hajtotta végre, ami nem felel meg a Számv. tv. előírásainak. *(166. § (2) bekezdése, és 167. § (1) bekezdés c) pontja).*
- A számla teljesítésigazolását olyan személy végezte, akinek arra nem volt felhatalmazása a pénztár erre vonatkozó szabályzata alapján.
- Az utalványozó vagy a teljesítést igazoló aláírása hiányzott a számláról.

Forrás | MNB

Működési likviditási kockázat

Egyes pénztáraknál működési likviditási kockázatot azonosítottunk.

Az MNB prudenciális elvárása, hogy a működési bevételek elmaradása és az aktuális, illetve az azt megelőző három negyedév alapján számított átlagos kiadásokkal kalkulált költségek fennállása esetén a működésre felhasználható tartalékok legalább 6 hónapra biztosítsák a pénztár működését.

Az MNB a pénztárak részére intézkedési terv készítését és havi adatszolgáltatást írt elő.

Forrás | MNB

Egyéb megállapítások

- Az egészség-, önsegélyező pénztár pénzforgalmi számla állománya meghaladta az előző évben nyújtott szolgáltatások alapján meghatározott limitet.
  (268/1997. (XII.22.) Korm. rendelet 5. § (3) bekezdés előírása.)
- A pénztár évek óta rendelkezett több negatív egyenlegű egyéni számlával, amelyeknek a rendezése érdekében nem tett intézkedéseket.
- Visszatérő hiba a dokumentumok érkeztetésének hiánya.
  (Öpt. 64. § (6) bekezdése előírásait sérti.)

Forrás | MNB

KÖSZÖNÖM A FIGYELMET!

